
ABSTRACTS

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΑΡΘΡΩΝ

Urban design between modernism and postmodernism

KONSTANTINOS B. SPYRIDONIDIS

Aristotle university of Thessaloniki

During the 19th century the introduction of the concept of function in the thinking about the city has led to the substitution of its conceptions as a background of social life by conceptions of the city as object. To the extent that this object is studied in order to guarantee the terms of its effective reproduction, the design practices tend to employ the principles set by the dominant modes of industrial production. This article focuses upon urban design practices, that is the totality of activities of the designer from the initial demand to the final proposal concerning urban space. The object of the article is first to describe the attitudes, the basic principles, and the main strategies which dominate design practices during the last 30 years and then, to seek analogies and relations in two directions: a) the ideological conception of the city; b) the organizational principles of industrial (re)production. The central hypothesis discussed in the article is the existence of correspondences between the conception of the city the design process and the dominant modes of industrial (re)production.

Endogenous development, the developmental state and global markets

MICK DUNFORD

University of Sussex

With the recession of the 1970's and the crisis of Fordism, neoliberal ideologies supplanted –in each country in a different way– state interventionism. Deregulation, privatisation and central government expenditure cuts including cuts in regional policies were coupled with a localism of development strategies and an emphasis on endogenous development. New spatial models emerged, based on the specialisation and independence of small enterprises. The theory of flexible specialisation that tried to provide an explanation cannot provide a norm, as the success of the model depends on the conditions of demand and competition.

Because of the integrative character of the new technologies and increases in the importance of scale economies especially in research and development, large multiregional groups continue to dominate. Central state action continues to play a fundamental role in infrastructure provision while all state expenditure has a major impact on regional development.

Theories of the Local State

H. GEORGANTAS

MA Sussex

Although the *local state* is a potentially fruitful theoretical category that might enhance understanding of essential social processes, it has been limited by false conceptualisations. Two early formulations of local state theory are dealt with in this paper: on the one hand Cockburn's as well as Dear's and Clark's instrumentalist version, on the other Saunderson's and Cawson's dual state thesis –an essentially neo-pluralist interpretation of local processes.

Both accounts are wrongly preoccupied with answering one way or the other how autonomous the local state can be vis a vis central state control. Although they arrive at diametrically opposite conclusions, their common shortcoming lies in the arbitrary though untold assumption that the local state category can be derived from the state's role alone. In this way essential locally specific social processes are ignored or vanish in unfounded generalisation. Moreover all reifications hitherto present in state theory are effectively transplanted to either a mere reflection of central state policies aiming to a vaguely defined capitalist reproduction requirement or to a functionally understood specificity and autonomy arising from the multiplicity of consumption sectors.

Flexible Restructuring and Spatial Agglomeration in Small-Scale Industry: the case of plastics production in Greece

A. LYBERAKI
University of Crete

The objective of this paper is to examine the extent to which the flexible specialisation model for industrialisation constitutes a viable and applicable strategy for small-scale industry in the Greek plastics sector. In order to examine the validity of the flexibility approach, i.e. the notion that craft production can provide a dynamic, efficient and innovative alternative mode of production paradigm to the fordist system of mass production, the discussion on small-scale plastics firms focusses on:

- 1) The analysis of the present situation of small plastics firms and their role within the Greek economy.
- 2) The identification of their strengths and weaknesses during the recession.
- 3) The speculation on their future prospects, and finally
- 4) the role of industrial policy in enhancing competitiveness along the lines of flexibility.

Ο αστικός σχεδιασμός από το μοντερνισμό στο μεταμοντερνισμό

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β. ΣΠΥΡΙΔΩΝΙΔΗΣ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Η διείσδυση το 19ο αιώνα της έννοιας της λειτουργίας στο στοχασμό για τον αστικό χώρο, συνοδεύεται από την υποχώρηση μιας εικόνας της πόλης που την ήθελε σκηνικό της κοινωνικής ζωής προς όφελος μιας άλλης που την καταγράφει σαν αντικείμενο. Όσο περισσότερο αυτό το αντικείμενο μελετιέται με σκοπό να διασφαλιστούν όροι αποτελεσματικής του αναπαραγωγής, τόσο περισσότερο οι πρακτικές που το διαμορφώνουν τείνουν να χρησιμοποιούν σαν πρότυπο τα κυρίαρχα κάθε φορά μοντέλα βιομηχανικής παραγωγής. Το άρθρο αυτό επικεντρώνει το ενδιαφέρον του στην πρακτική του αστικού σχεδιασμού, δηλαδή στο σύνολο των δραστηριοτήτων που αναπτύσσει ο σχεδιαστής από τη στιγμή που θα του διατυπωθεί ένα σχεδιαστικό ερώτημα μέχρι τη στιγμή που θα καταλήξει σε μια πρόταση για τον αστικό χώρο. Το άρθρο έχει σαν βασικό του στόχο να διατυπώσει μια σειρά από θεωρητικές τοποθετήσεις για τον αστικό ασχεδιασμό. Γι' αυτό προσανατολίζεται αρχικά στην περιγραφή των στάσεων, των βασικών αξιών και των

κύριων στρατηγικών που χαρακτηρίζουν τη σχεδιαστική πρακτική τα τελευταία 40 χρόνια. Στη συνέχεια, αναζητά τις αναλογίες και τις σχέσεις τους προς δύο κατευθύνσεις: α) Προς τις στρατηγικές οργάνωσης της βιομηχανικής παραγωγής. β) Προς την ιδεολογική εικόνα μέσα από την οποία συλλαμβάνεται η πόλη. Η βασική υπόθεση που το άρθρο προτίθεται να φέρει σε συζήτηση είναι η δυνατότητα επισήμανσης ορισμένων αντιστοιχιών ανάμεσα στους τρόπους που συλλαμβάνεται η πόλη, στις διαδικασίες και τις στρατηγικές με τις οποίες σχεδιάζεται και στις κυρίαρχες στρατηγικές με τις οποίες οργανώνεται η βιομηχανική παραγωγή.

Ενδογενής ανάπτυξη, αναπτυξιακό κράτος και παγκόσμιες αγορές

MICK DUNFORD
University of Sussex

Με τη στασιμότητα της δεκαετίας του 1970 και την κρίση του φορντισμού, οι νεο-φιλελεύθερες ιδεολογικές εκδοχές κατέλαβαν τη θέση, με διαφορετικό τρόπο σε κάθε χώρα, του κρατικού παρεμβατισμού. Η ιδιωτικοποίηση, η απορρύθμιση και οι περικοπές στις κυβερνητικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των περικοπών στις περιφερειακές πολιτικές, συνοδεύτηκαν από την εμφάνιση ενός τοπικού χαρακτήρα στις αναπτυξιακές στρατηγικές και την έμφαση στην ενδογενή ανάπτυξη. Εμφανίστηκαν νέα χωρικά μοντέλα, βασισμένα στην εξειδίκευση και αυτονομία των μικρών επιχειρήσεων. Η θεωρία της ευέλικτης εξειδίκευσης προσπάθησε να δώσει μια ερμηνεία αλλά δεν κατόρθωσε να διαμορφώσει έναν καθολικό κανόνα, καθώς η επιτυχία αυτών των μοντέλων συναρτάται με τις συνθήκες ζήτησης και ανταγωνισμού.

Λόγω του ολοκληρωμένου χαρακτήρα των νέων τεχνολογιών και την αυξημένη σημασία των οικονομιών κλίμακας, ιδίως στην έρευνα και ανάπτυξη, τα μεγάλα πολυπεριφερειακά συγκροτήματα διατηρούν την κυριαρχία τους. Η κεντρική κρατική δράση συνεχίζει να παίζει καθοριστικό ρόλο στην παροχή υποδομών ενώ, παράλληλα, όλες οι κρατικές δαπάνες επιδρούν σημαντικά στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Θεωρητικές προσεγγίσεις για το τοπικό κράτος

H. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ
Πολιτικός επιστήμων, MA Sussex

Στο άρθρο αυτό παρουσιάζονται δύο πρώιμες προσεγγίσεις για το τοπικό κράτος. Πρόκειται για τις απόψεις της Cockburn και των Dear και Clark α-

φενός -που συνοπτικά θα μπορούσαν να καταχωρηθούν ως η εργαλειοκή προσέγγιση- και των Sanders και Cawson αφετέρου, η λεγόμενη διττή/πλουραλιστική προσέγγιση για το τοπικό κράτος.

Οι δύο αυτές βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις εξετάζουν το ζήτημα της αυτονομίας του τοπικού σε σχέση με το κεντρικό κράτος. Παρά το γεγονός ότι καταλήγουν σε εκ διαμέτρου αντίθετα συμπεράσματα, η κοινή τους ανεπάρκεια οφείλεται στην αυθαίρετη αν και ανομολόγητη παραδοχή ότι η κατηγορία του τοπικού κράτους μπορεί να συναχθεί αποκλειστικά από το ρόλο του κράτους. Με αυτό τον τρόπο, ουσιαστικές κοινωνικές διαδικασίες στο τοπικό επίπεδο αγνοούνται μέσα σε αθεμελιώτες γενικεύσεις.

Το άρθρο περιορίζεται σε μια κριτική παρουσίαση αυτών των προσεγγίσεων με βάση τη θέση ότι τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας θα πρέπει να κατανοούνται και να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του ευρύτερου κοινωνικού καταμερισμού της εργασίας και της χωρικής εξειδίκευσής του.

Ευέλικτη αναδιάρθρωση και δικτύωση στη μικρή βιομηχανία του κλάδου παραγωγής προϊόντων από πλαστικό

Α. ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Το άρθρο αυτό εντάσσεται στα πλαίσια της ευρύτερης προβληματικής γύρω από την ευέλικτη εξειδίκευση και τις δυνατότητες που προσφέρει η δικτύωση μεταποιητικών επιχειρήσεων μέσα σε ένα οικονομικό περιβάλλον που σηματοδεύεται από τα πολλαπλά φαινόμενα της ύφεσης. Εστιάζοντας στην περίπτωση του κλάδου παραγωγής αντικειμένων από πλαστικό στην Ελλάδα καθώς και στον τρόπο που επιχειρήσεις διαφορετικού μεγέθους του κλάδου αυτού δείχνουν να ανταποκρίνονται στην οικονομική κρίση, εξετάζει:

Πρώτον, το βαθμό στον οποίο ο κλάδος παραγωγής πλαστικών αντικειμένων παρουσιάζει αναδιαρθρωτικές τάσεις που παραπέμπουν στο υπόδειγμα της ευέλικτης εξειδίκευσης.

Δεύτερον, το ρόλο των μικρών επιχειρήσεων στη διαδικασία της αναδιάρθρωσης που τροφοδοτεί η κρίση.

Και τρίτον, τις μελλοντικές προοπτικές της μικρής βιομηχανίας πλαστικών, σε συνδυασμό με τα μέτρα εκείνα της βιομηχανικής πολιτικής που τονώνουν την ευελιξία και την ανταγωνιστικότητά της.